

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Ducháčka a soudců JUDr. Ivy Trávníčkové, Ph.D. a Mgr. Jiřího Kopeckého ve věci

žalobce: **Sofis partner, s.r.o.**, IČO 60745631
sídlem Cejl 34/91, Brno
zastoupený advokátem Mgr. Michalem Hubáčkem
sídlem Jakubské náměstí 109/1, Brno

proti
žalovanému: **Brunnhaller – CS, s.r.o.**, IČO 48172430
sídlem Pardubická 1453, Přelouč
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Chludem
sídlem Palackého třída 802, Chrudim

o zaplacení částky 38.768 Kč s příslušenstvím,
k odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 4.9.2018,
č. j. 6 C 63/2018-103,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v napadených výrocích II. a III. **potvrzuje.**
- II. Žalobce je povinen nahradit žalovanému náklady odvolacího řízení ve výši 2.904 Kč k rukám jeho advokáta do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Okresní soud svým rozsudkem uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku 14.520 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 8,05 % ročně za dobu od 17.12.2014 do zaplacení,

zaplatit částku 1.200 Kč na nákladech spojených s uplatněním pohledávky (výrok I.); zamítl dále žalobu v části, v níž se žalobce domáhal zaplacení dalších 24.248 Kč (výrok II.) a rozhodl o povinnosti žalobce nahradit žalovanému k rukám jeho advokáta náklady řízení ve výši 3.596 Kč (výrok III.).

2. Rozhodl tak o požadavku žalobce na zaplacení částky 38.768 Kč s příslušenstvím z titulu smlouvy o poskytování služby (CESR). Tvrdil, že dne 2.12.2013 uzavřel prostřednictvím sítě internet s žalovaným označenou smlouvu, na jejímž základě se pro něj zavázal poskytovat služby systému CESR, který shromažďuje data o ekonomických subjektech z dostupných zdrojů a vyhodnocuje je do konečného ratingu. Byť žalobce řádně poskytoval předmět smlouvy, žalovaný na vyúčtované plnění daňovým dokladem - fakturou ze dne 2.12.2014, znějící na částku 14.520 Kč se splatností dne 16.12.2014, ničeho nezaplatil. Žalobce se mimo příslušenství v podobě úroků z prodlení z dlužné částky domáhal zaplacení 1.200 Kč za náklady spojené s uplatněním pohledávky a zaplacení smluvní pokuty ve výši 0,2 % z dlužné částky za každý den prodlení za dobu od 17.12.2014 do sepsání žaloby, tj. do dne 27.2.2017 ve výši 23.348 Kč a dále smluvní pokuty ve výši 900 Kč za zaslání tří upomínek k zaplacení dlužné částky.
3. Žalovaný navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout a tvrdil, že mezi účastníky nedošlo nikdy k platnému uzavření smlouvy o poskytování služby CESR, a to proto že žalovaný nebyl nikdy seznámen s obsahem tvrzené smlouvy a nemohlo tak být dosaženo konsenzu o případném obsahu smlouvy a její následné akceptace. I nárok na smluvní pokutu považoval žalovaný za nedůvodný, neboť nebyla sjednána písemně.
4. Při posuzování věci soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že žalovaný se dne 2.12.2013 registroval na internetových stránkách žalobce (www.cesr.cz) a ještě též den ukončil proces své objednávky služeb systému CESR, čímž byl žalovanému aktivován uživatelský účet dle objednaného tarifu, který mohl následně využívat. Po dokončení objednávky bylo žalovanému zasláno přijetí objednávky společně se Smlouvou o poskytování služby CESR a Všeobecnými obchodními podmínkami služby CESR, platnými a účinnými od 25.3.2013. Současně byla žalovanému zaslána i faktura ze dne 2.12.2013, splatná dne 16.12.2013, již byla žalovanému vyúčtována částka 8.229 Kč za služby vztahující se k období od 2.12.2013 do 1.12.2014. Tuto částku žalovaný zaplatil.
5. Dne 4.12.2013 žalobce sdělil telefonicky (v rozhovoru trvajícím 26 minut) žalovanému, že smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou spolu s dalšími skutečnostmi, týkajícími se uzavřené smlouvy. V průběhu trvání smluvního vztahu takto telefonicky žalobce komunikoval se žalovaným ve dnech 18.2.2014 a 19.5.2014.
6. Následně soud prvního stupně posoudil nárok žalobce podle § 269 odst. 2 obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb. (dále také jen obch. zák.) a uzavřel, že mezi účastníky tak došlo k uzavření smlouvy podle § 269 odst. 2 obch. zák., a to elektronickou formou ve čtyřech postupných krocích. Žalovaný si nejprve zvolil požadovaný tarif, následně uživatelské jméno a heslo, vyplnil kontaktní email a své údaje. Následně obdržel přihlašovací údaje, manuál CESR a přijetí objednávky, včetně Všeobecných obchodních podmínek (dále také jen VOP). Poté, co byly žalovanému vyúčtovány služby za přístup do systému CESR za období od 2.12.2014 do 1.12.2015, vypověděl žalovaný dne 3.12.2014 žalobkyni smlouvu a k ukončení smluvního vztahu došlo až ke dni 1.12.2015. Proto je žalovaný povinen zaplatit žalobci cenu za poskytované služby za období od 2.12.2014 do 1.12.2015 ve výši 14.520 Kč, včetně úroků z prodlení v zákonné výši z této částky za dobu od dne následujícího po dni splatnosti faktury ze dne 2.12.2014, tj. za období od 17.12.2014 do zaplacení. Současně, podle § 3 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku 1.200 Kč jako náklady spojené s uplatněním pohledávky ze vzájemného závazku podnikatelů.
7. Nárok žalobce na zaplacení smluvní pokuty v celkové výši 24.248 Kč však soud prvního stupně jako nedůvodný zamítl s tím, že smluvní pokutu bylo možné sjednat mezi účastníky jen písemně

a tato podmínka dodržena nebyla. Vyložil, že aby byl naplněn požadavek písemnosti elektronického dokumentu, je ve smyslu § 40 odst. 3 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. (dále také jen obč. zák.) potřeba jej podepsat tzv. zaručeným elektronickým podpisem. Ujednání o smluvní pokutě, sjednávané distančním způsobem prostřednictvím internetu, je proto s ohledem na absenci zaručeného elektronického podpisu neplatné.

8. Proti výroku II. a III. rozsudku okresního soudu podal žalobce odvolání. Setrval na své argumentaci z řízení před soudem prvního stupně a tvrdil, že okresní soud nevycházel striktně ze znění věty třetí § 40 odst. 3 obč. zák., podle něhož je-li právní úkon učiněn elektronickými prostředky, může být podepsán elektronicky podle zvláštních předpisů. Z toho žalobce dovozoval, že občanský zákoník nehovoří o tom, že právní úkon musí být podepsán elektronicky, ale pouze že může. Z toho pak dovozoval, že občanský zákoník tak nedává striktní povinnost podepsat právní úkon učiněný elektronickými prostředky pouze zaručeným elektronickým podpisem podle zákona o elektronickém podpisu, což podle žalobce ani při uzavírání smlouvy prostřednictvím internetu není ze své podstaty možné, neboť se nejedná o zasílání datové zprávy. Dovolával se též nálezu Finančního arbitra sp. zn. FA/SU/916/2015. Navrhl změnu napadených výroků tak, že žalovaný bude povinen žalobci zaplatit smluvní pokutu v plné výši a nahradit náklady řízení v plném rozsahu za řízení před soudy obou stupňů.
9. Žalovaný k odvolání navrhl napadené rozhodnutí ve výrocích II. a III. jako věcně správné potvrdit. Vyjádřil přesvědčení, že v případě účastníků nebyla dodržena písemná forma nutná pro platné ujednání vzniku nároku na smluvní pokutu a v tomto směru se dovolával závěrů vyplývajících z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 1230/2007.
10. Odvolací soud přezkoumal rozsudek okresního soudu podle § 212, § 212a o.s.ř. a dospěl k následujícím závěrům.
11. Okresní soud provedl ve věci potřebné dokazování, z provedených důkazů učinil odpovídající skutková zjištění a z nich pak i správný závěr o skutkovém stavu, který správně právně posoudil. Proto na ně krajský soud pro stručnost odkazuje. Soud prvního stupně též srozumitelným způsobem uvedl, jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil a proč neprovedl i další důkazy (výslechem jednatele žalobce XXX a svědka XXX za účelem zjištění systému uzavírání smluv).
12. K odvolacím námitkám žalobce pak odvolací soud uvádí následující. V dané věci není sporu o tom, že právní poměry účastníků – podnikatelů – se v otázce vztahů založených Smlouvou o poskytování služby CESR řídí podle § 3028 odst. 3 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. (dále také jen o.z.) dosavadními právními předpisy, tj. zejména občanským zákoníkem č. 40/1964 Sb. a obchodním zákoníkem č. 513/1991 Sb. Obecně (až na ust. § 300 – § 302 obch. zák.) upravoval pro obchodní závazkové vztahy smluvní pokutu občanský zákoník č. 40/1964 Sb. v § 544 a § 545. Podle § 544 odst. 2 obč. zák. musí být smluvní pokuty sjednána písemně a současně musí být sjednána její výše nebo způsob jejího určení. Podle § 40 odst. 3 obč. zák. je písemný právní úkon platný, je-li podepsán jednajícím osobou. Podpis může být nahrazen mechanickými prostředky v případech, kdy je to obvyklé. Je-li právní úkon učiněn elektronickými prostředky, může být podepsán elektronicky podle zvláštních předpisů.
13. Tímto zvláštním předpisem byl v době uzavírání Smlouvy o poskytování služby CESR zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu.
14. Z citovaného § 40 odst. 3 obč. zák. vyplývá, že písemná forma právního úkonu je dodržena, pokud je právní úkon učiněn písemně, tj. zachycen v písmenech a číslech (text může být napsán vlastní rukou, strojem, tiskem, elektronickými prostředky) a současně je podepsán. Podpis pak představuje ověření jednající osoby ve vztahu k obsahu písemnosti. Proto písemný projev je platný až po podpisu jednající osoby a smlouva, která musí být písemná, avšak nebyla jejími účastníky podepsána, nemůže vyvolat ani zamýšlené právní následky (srov. např. rozsudek

Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 23 Cdo 1593/2012 nebo žalovaným citované rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 1230/2007).

15. Problematikou „kvality“ elektronického podpisu, potřebnou pro písemný právní úkon v elektronické podobě, se podrobně zabýval Krajský soud v Praze ve svém usnesení ze dne 22.2.2018, sp. zn. 27 Co 11/2018, s jehož právními závěry obsaženými v označeném rozhodnutí se odvolací soud zcela ztotožňuje, a protože jsou aplikovatelné i na danou věc, stručně je na tomto místě uvede.
16. Z ust. § 2 písm. a), písm. b), § 3 odst. 1, 2 a § 11 odst. 1 a 3 zákona o elektronickém podpisu vyplývá, že písemné právní jednání (písemnost) v elektronické podobě nelze platně podepsat jakýmkoli (prostým) elektronickým podpisem, ale pouze takovým, který je zaručený a (navíc) je ještě založen na kvalifikovaném certifikátu (a vytvořen pomocí prostředku pro bezpečné vytváření elektronického podpisu). Požadavku na důvěryhodný elektronický podpis právního jednání vyhoví i uznávaný elektronický podpis, který užítí tzv. prostředku pro bezpečné vytváření podpisu nevyžaduje, vyžaduje však také kvalifikovaný certifikát. K podpisu právního jednání v elektronické podobě tedy nepostačuje ani takový elektronický podpis, který je „zaručeným“ elektronickým podpisem („obyčejným zaručeným“ bez uvedených atributů), neboť objektivně a ani podle § 3 odst. 2 zákona o elektronickém podpisu, resp. § 11 zákona o elektronickém podpisu, „neumožňuje ověřit“ totožnost podepsané osoby – osoby uvedené na kvalifikovaném certifikátu (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.10.2009, sp. zn. 33 Cdo 3210/2007). Takový „zaručený“ elektronický podpis (bez dalšího) ve skutečnosti zaručuje pouze integritu podepsaných dat (lze zjistit jakoukoli změnu dat po podpisu), ale identitu podepsané osoby vůbec „nezaručuje“, neboť ze své zákonné definice neobsahuje žádný požadavek na důvěryhodný certifikát, o který se podpis opírá. Tím je pouze kvalifikovaný certifikát.
17. Za elektronický podpis dostatečný k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby, nelze považovat např. vypsání jména a příjmení v datové zprávě (emailu, např. formou tzv. emailové patičky) nebo vypsání jména a příjmení textovým editorem v rámci podepisované písemnosti, či vypsání nějaké sekvence znaků – kódů, popř. připojení obrázku s křivkou vlastnoručního podpisu, nebo fotografie podepsané osoby. To platí i pro uvedení přihlašovacího jména (tzv. ID nebo login) a zadání hesla (PIN) spojeného s následných „odkliknutím“ určitého dokumentu na konkrétní webové stránce, popř. odeslání SMS zprávy z mobilního telefonu určité osoby, telefonické potvrzení souhlasu nebo identity (prokazované nahrávkou hlasu při hovoru s operátorem), odeslání finančních prostředků z určitého účtu, zjištění IP adresy použité pro připojení k internetu apod. Nic z toho totiž z hlediska technologických vlastností samo o sobě objektivně nechrání „podepsaná“ data proti změně a ani dostatečně věrohodně, popř. vůbec, neumožňuje jednoznačnou identifikaci podepsané osoby, neboť vytvoření takových „podpisů“ není pod výhradní kontrolou konkrétní (identifikované a autentizované) osoby. Takové údaje nejsou s podepsanými daty nijak pevně technicky spojeny, natož ve smyslu ověření integrity (nezměnitelnosti) podepsaných dat (zpětného určení obsahu jednání).
18. Ze shora uvedené právní úpravy a citovaných závěrů Krajského soudu v Praze v rozhodnutí sp.zn. 27 Co 11/2018, vyplývá pro poměry v dané věci následující.
19. Smlouva o poskytování služby CESR byla mezi účastníky dne 2.12.2013 platně uzavřena. Prostřednictvím webového rozhraní žalobce (na stránkách www.cesr.cz) došlo, okresním soudem popsánými, čtyřmi na sebe navazujícími postupnými kroky k právnímu úkonu účastníků ve formě textu, avšak bez uvedení podpisu žalovaného (jeho statutárního orgánu), a proto se nejednalo o písemnou formu smlouvy. Protože právní úkon splňoval zákonné podmínky co do své určitosti (§ 37 obč. zák.) a došlo ke shodě vůle obou jeho účastníků, byla smlouva uzavřena. Nikoli však v kvalitě písemné smlouvy ve smyslu § 40 odst. 3 obč. zák.
20. Aby však bylo platné i ujednání o smluvní pokutě, muselo by být sjednáno písemně, tj. v případě uzavírání prostřednictvím elektronické komunikace by žalovaný musel k textu ujednání o smluvní

pokutě připojit zaručený elektronický podpis ve smyslu § 2 písm. b) zákona o elektronickém podpisu. To však neučinil.

21. Jak bylo uvedeno výše, podpis jednající osoby ověřuje její vztah k obsahu písemnosti, tj. ověřuje integritu (nezměnitelnost) podepsaných dat (zpětného určení obsahu jednání). Proto druhou možností jak by mohlo dojít k platnému ujednání o smluvní pokutě, by bylo doložení věrohodné identity jednající osoby (žalovaného) při sjednávání smluvní pokuty za současného prokázání spolehlivosti záznamu o právních úkonech v elektronickém systému žalobce, tj. že jsou skutečně prováděny systematicky, posloupně a jsou chráněny proti změnám (viz. citované usnesení Krajského soudu v Praze 27 Co 11/2018). Jinými slovy, žalobce by musel doložit, že jeho aplikace při uzavírání Smluv o poskytování služeb CESR je zabezpečena tak, že se listina objevující při elektronické komunikaci ve formě textu (v dané věci ujednání o smluvní pokutě) nemůže změnit. Žalobce však nebyl schopen konkrétně tvrdit, natož prokázat, okolnosti, které by zaručovaly identitu osoby uzavírající ujednání o smluvní pokutě a nezměnitelnost listiny, již je smluvní pokuta uzavírána.
22. Pokud žalobce na podporu svých argumentů odkazoval na nález Finančního arbitra ze dne 24.2.2017, sp. zn. FA/SU/916/2015, pak odvolací soud neshledává toto rozhodnutí příležitým na danou věc. Finanční arbitr v nálezu dovodil, že kombinaci autorizačního SMS kódu ve spojení s přihlašovacími údaji do internetového bankovníctví lze považovat za elektronický podpis. Získání přihlašovacích údajů (bezpečnostní kód) však došlo při uzavření Smlouvy Servis 24, na jejímž základě přiřadila banka klienta jako uživatele služeb přímého bankovníctví s bezpečnostním kódem, a teprve následně, po prvním přihlášení do internetového bankovníctví, mohl klient prostřednictvím přihlašovacích údajů v kombinaci s autorizačním SMS kódem činit úkony v rámci internetového bankovníctví. To však byla zcela odlišná situace od projednávané věci, neboť žalobce písemně (s kvalitou písemnosti definovanou shora) žalovanému nepřičítal žádné přihlašovací nezaměnitelné identifikační údaje, ani nijak netvrdil, že jeho záznamy oprávněných úkonech v elektronickém systému jsou chráněny proti změnám.
23. Ze shora uvedených důvodů krajský soud napadený rozsudek okresního soudu jako věcně správný podle § 219 o.s.ř. potvrdil, a to včetně žalovanému přiznaného práva na náhradu nákladů řízení, které byly správně vyčísleny a přiznány podle § 142 odst. 2 o.s.ř. upravujícího přiznání práva na náhradu nákladů řízení při poměrném úspěchu ve věci.
24. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. a procesně úspěšnému žalovanému bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení spočívajících v odměně advokáta za jeden úkon právní služby za účast při jednání odvolacího soudu ve výši 2.100 Kč při předmětu odvolacího řízení 24.248 Kč (§ 8 odst. 1, § 7 bod 5 vyhl.č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, dále také jen AT), paušální náhradě hotových výdajů 300 Kč (§ 13 odst. 3 AT) a v 21% DPH ve výši 504 Kč (§ 137 odst. 3 o.s.ř.). Celkové náklady odvolacího řízení ve výši 2.904 Kč je žalobce povinen nahradit žalovanému k rukám jeho advokáta v zákonné třídní lhůtě (§ 149 odst. 1, § 160 odst. 1 před středníkem o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není odvolání ani dovolání přípustné

Pardubice 26. března 2019

Mgr. Jan Ducháček v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Kamila Jermářová.